
Jak jsem předskakoval Goranu Bregovići, držiteli Ceny prezidenta festivalu

Jak jsem předskakoval Goranu Bregovići, držiteli Ceny prezidenta festivalu

5. 7. 2011, autor: JAKUB ANDĚL, rubrika: Studenti

Reportáž

Tancuj, nebo zmrzneš!

Mrholení a zima zalézající za nehty se pokoušely o zaplněné letní kino. Ovšem neuspěly. Z Goran Bregoviće a jeho kapely sálala horkokrevnost s takovou intenzitou, že nebylo pomyšlení na odchod. *Festivalový deník* se navíc úspěšně infiltroval do zázemí koncertu. Jako redaktor a zároveň člen první z jeho předkapel jsem totiž většinu večera viděl zevnitř.

V šatnách panuje trochu balkánská atmosféra, všichni jsou srdeční, ale taky tvrdí a důslední. „Mos děkuju, kuci! Dobry, dobry!“ potřeše si s námi pravíci manažer Bregovićova orchestru s pronikavým pohledem a hned rázně kráčí dál. Je o hlavu menší než my, ale rozhodně bych na sebe nevsadil, kdyby měl něco proti.

Muzikanti na sebe temperamentně pokřikují a bodyguardi nikoho nepustí o krok dál. I pošesté musím ukazovat pásku pro vstup do šatny.

Tancuj, nebo zmrzneš

Goran přijíždí na poslední chvíli. Před kinem už se tlačí dav diváků, ale na pódiu se ještě ladí zvuk. Mezi vystoupeními kapel přemísťuje desítky přesně pracujících chlapíků aparaturu na označená místa. Já s kapelou Goodfellas mizíme a nastupuje Gipsy.cz. Zbytek koncertu už sleduju z ochozu, kde si vychutnávám skvělý zvuk.

Hlavní koncert před desátou večer uvede neokázale sám Bregović s modelkou Taťánou Kuchařovou, společně odhalují benefiční charakter večera. Ještě předtím převzal hudebník z rukou Jiřího Bartošky Cenu prezidenta festivalu. Ovšem žádné protahování. Krátké poděkování sponzorům a pak už jen nesmlouvavý rytmus umca-umca-umca.

Bregović se svým Svatebním a pohřebním orchestrem otvírá dupavou půlhodinkou. Diriguje mašinu troubících žestí, jemných smyčců a především temperamentních vokálních sborů. Všemu v čele stojí sám mistr s rytmickou kytarou, tradičně vsedě, uprostřed celého zvěřince. Zdánlivě rozvrzaná dechová sekce překotně vytrubuje nejrůznější kudrlinky. Nedává vám šanci – buď povolíte v kolenou a rázem se pohupujete se dvěma tisícovkami dalších, nebo vám vytroubí mozek z hlavy.

Ďábelské, ale přesto odzbrojujícím způsobem upřímné a radostné. „Tancuj, nebo zmrzneš!“ pobízí manželku muž, který v náručí natřásá spokojené mimino.

Pohřební sonáta

Třicetiminutové „svatební“ víření střídá půlhodinka „pohřební“. Sbor mohutných chlapáckých hlasů rozvibruje i šišky na okolních stromech, když do ztišené atmosféry (na kterou si mimochodem Bregović trpělivě počkal skoro minutu) spustí táhlé smuteční chorály. Počasí se přidává a umocňuje atmosféru bušením kapek do plachet deštníků.

Po dvou hodinách střídavého křepčení a lkaní se blíží finále. Jazyková bariéra se tenčí, „balkangličtina“ je poměrně široce srozumitelná a koneckonců i pokřik „do boju“ není Čechům tak úplně cizí: „Dys song is kold Kalašnikov. Ju nou, gajs in Sarajevo ofn kery gans. Bat ju olso sej do boju, du ju?“ Dav ochotně huláká do pauz a vříská spolu s pěvci v krojích. Bregović přidá ještě dvacet minut „umcání“ navíc a večírek končí o půl jedenácté balkánsky okázalým ohňostrojem.

Ústřední hrdina už tou dobou spokojeně sedí rozvalený v bílém gauči, jediném kusu nábytku v jinak holé šatně, s unaveným, leč nakažlivě pozitivním úsměvem, který neodkládá snad ani ve spánku. „Byla mi děsná zima, je mi líto muzikantů i lidí. Ale zahřáli jsme se, ne?“ prohodí a opět se zasune do gauče.

Jižanský temperament navštívil uplakané Vary, a jak se zdá, vyšel ze souboje vítězně. Hned následujícího rána se totiž opatrně vrátilo i letní počasí.

Autor článku, který vyšel 5. 7. Ve Festivalovém deníku, absolvoval žurnalistiku na FSV UK.